

[Ib Nørlund]

praksis, ville det have fritaget os for at afgive en hyklerisk stemme på et politisk spøgelse.

Jeg ved, at udenrigsministeriet får sine oplysninger gennem den danske ambassade, som har sæde i Peking. Jeg ved, at USA har været ivrig for at fremme en politik som den, afstemningen svarer til, men alligevel kan man ikke se nogen undskyldning i det. Regeringen har ikke engang forsøgt en forklaring, og derfor vil jeg spørge. Jeg håber ikke, at man skyder sig ind under, at man er et forretningsministerium nu. Jeg vil godt have en redegørelse for, hvad man har gjort i denne sag.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Jeg skal med meget stor glæde give hr. Ib Nørlund en forklaring, og han behøver ikke at være bange for, at den vil blive intetsigende, for naturligvis er der gode grunde til, at Danmark har stemt, som vi har gjort.

For det første har vi det princip, at vi anerkender lande og ikke regeringer. De sidstnævnte, regeringerne, optager vi diplomatisk forbindelse med, hvis det er i dansk interesse, og hvis den pågældende regering skønnes at have den faktiske kontrol i landet. På den baggrund optog vi også diplomatisk forbindelse med Pol Pot-styret efter Lon Nol-regeringens fald i 1975.

Spørgsmålet om, hvilken regering der så skulle repræsentere Kampuchea på den 34. generalforsamling, blev først behandlet i FNs fuldmagtskomité, der på et møde den 19. september efter kinesisk forslag vedtog en resolution, hvori fuldmagterne for Demokratiske Kampuchreas delegation blev vedtaget med 6 stemmer for og 3 stemmer imod. Derefter var der en omfattende debat i generalforsamlingen den 21. september, og den fremlagte resolution fra fuldmagtskomiteen blev vedtaget med 71 stemmer for og 35 imod, mens 4 afstod.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at der forud for, at vi traf vores beslutning, gik nogle vanskelige overvejelser. På den ene side var det klart, at vi ikke kunne stemme imod fuldmagtskomiteens indstilling, idet det jo ville have været ensbetydende med støtte til Heng Samrin-styret, som jo var kommet til magten gennem Vietnams væbnede intervention i Kampuchea, og om hvilket man hørte – jeg må sige, at her er jeg uenig med hr. Ib Nør-

lund – at de ikke på nuværende tidspunkt udøver effektiv kontrol med hele territoriet.

Når vi valgte at stemme for fuldmagtskomiteens beretning, skyldes det en række omstændigheder af principiel karakter, som vi mener måtte have overvægt. Disse var for det første, at Danmark traditionelt godkender fuldmagtskomiteens beretninger. Fuldmagtskomiteen er jo nedsat som et særlig sagkyndigt organ og sammensat på en sådan måde, at den skulle være et repræsentativt udtryk for FN-medlemskredsen som helhed, og det kom jo også til udtryk i den endelige afstemning. For det andet er der det principielle juridiske FN-hensyn, hvorefter det ville være et uheldigt præcedens, hvis et medlemslands stol kom til at stå tom, og for det tredje har det som bekendt – det var det, jeg sagde indledningsvis – i en årrække været skiftende danske regeringers faste politik at have kontakt med alle regeringer uanset styreform, men denne kontakt overføres først til et nyt regime, såfremt dette udøver effektiv kontrol med hele territoriet, og dette er efter vores opfattelse ikke tilfældet på nuværende tidspunkt. Derfor fandt disse modstridende hensyn også udtryk i den stemmeforklaring, som ledsagede vores positive stemme; heri hedder det, at vi klart under de foreliggende omstændigheder ville have foretrukket en neutral løsning, og at den danske ja-stemme derfor ikke kunne ses som udtryk for støtte til hverken den ene eller den anden af de to konkurrerende regeringer.

Ib Nørlund (DKP):

Ministeren lovede mig at give mig nogle gode grunde. Det har han forholdt sig over for, som man ofte forholder sig over for andre valgløfter. Der var ingen gode grunde, og det fremgår alene af den ting, at et land som Norge stemte imod i den givne situation, og at Sverige, Finland, Frankrig og Irland undlod at stemme. Men ministerens forklaring er, at når man stemte ja til Pol Pot-styret, betød det ikke, at man støttede dets repræsentation. Det er da vist en noget forkrampet forklaring.

Jeg synes også, ministeren må være opmærksom på, hvordan det kan komme til at passe sammen med regeringens øvrige handlinger. Hvordan kan det passe, at man anerkender Pol Pots ret til denne repræsentation,